

**UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI
MEDICINĂ VETERINARĂ BUCUREȘTI**

**FACULTATEA DE MANAGEMENT, INGINERIE ECONOMICĂ
ÎN AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ**

SÎNTEAN IOAN FLORIN

TEZĂ DE DOCTORAT

***“CERCETĂRI PRIVIND
ÎMBUNĂTĂȚIREA SERVICIILOR
AGROTURISTICE , CU PRIVIRE ASUPRA
REGIUNII 7-CENTRU ”***

**Conducător științific:
Prof.univ.dr. DRĂGHICI MANEA**

**- București -
- 2008 -**

CUPRINS

INTRODUCERE	7
Cap. 1. ANALIZA POTENȚIELULUI TURISTIC ȘI AGROTURISTIC AL ROMÂNIEI	12
1.1.- CONCEPTUL DE TURISM	12
1.1.1.- DEFINIRI ȘI CONCEPTE ÎN TURISM	12
1.1.2.- AREALUL TERITORIAL ÎN TURISM	17
1.1.3.- PATRIMONIUL TURISTIC ȘI DELIMITĂRI STRUCTURALE PRIVIND FORMELE DE TURISM.....	19
1.2. APARIȚIA ȘI DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI AGROTURISMULUI	22
1.2.1.- ÎNCEPUTURILE ȘI DEZVOLTAREA TURISMULUI PE PLAN INTERNAȚIONAL	22
1.2.2.- APARIȚIA ȘI DEZVOLTAREA TURISMULUI RURAL	24
1.3. ANALIZA FACTORILOR FAVORIZANȚI PENTRU DEZVOLTAREA AGROTURISMULUI	29
1.3.1.- FACTORII EXTINDERII TURISMULUI RURAL	30
1.3.2.- FUNCȚII ALE SPAȚIULUI RURAL ȘI CARACTERISTICILE MANAGERIALE A ACTIVITĂȚILOR AGROTURISTICE	33
1.3.3.- EFECTUL MULTIPLICATOR AL FACTORILOR FAVORIZANȚI ÎN TURISMUL RURAL ASUPRA CREȘTERII SOCIAL-ECONOMICE A REGIUNILOR.....	36
1.4.- POTENȚIALUL AGROTURISTIC AL ROMÂNIEI	41
1.4.1.- STRUCTURARAREA ȘI HETEROGENITATEA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ A SPAȚIULUI RURAL DIN ROMÂNIA.....	41
1.4.2.- COMPONENTELE POTENȚIALITĂȚILOR TURISMULUI RURAL ROMÂNESC	47
1.4.3.- STRUCTURILE ȘI CAPACITĂȚILE ÎN TURISMUL RURAL ROMÂNESC.....	56
1.4.4.- INFRASTRUCTURA TERITORIALĂ RURALĂ SUPORT AL POTENȚIALULUI TURISTIC DIN ROMÂNIA.....	58
1.5.- POTENȚIALITĂȚILE NATURALE ȘI ECONOMICE ALE REGIUNII DE DEZVOLTARE 7-CENTRU, SUPORT AL SERVICIILOR AGROTURISTICE	61
1.5.1.- CONDIȚII NATURAL GEOGRAFICE ȘI DEMOGRAFICE	61
1.5.2.- PROFILUL AGRICOL AL REGIUNII DE DEZVOLTARE CENTRU.....	63
1.5.3.- STRUCTURA DE PRODUCȚIE A EXPLOATAȚIILOR AGRICOLE.....	67
1.6 CONCLUZII	71
Cap. 2. METODOLOGIA DE ANALIZĂ TEHNICO-ECONOMICĂ ȘI INDICATORI SPECIFICI	73
2.1.- SISTEMUL TERITORIAL, BAZĂ METODOLOGICĂ DE ANALIZĂ ÎN ACTIVITĂȚILE AGROTURISTICE	73
2.1.1.- AGROTURISMUL CA IMPACT ȘI SISTEM CIBERNETIC.....	73

2.1.2.- CARACTERISTICA ZONEI RURALE ȘI UNITĂȚILE SPECIFICE AGROTURISMULUI	74
2.1.3.- SISTEMUL METODOLOGIC AL ZONĂRII AGROTURISTICE A AREALELOR TERITORIALE DIN ROMÂNIA.....	76
2.1.4.- STRUCTURĂ ȘI INDICATORI PRIVIND ATRACTIVITATEA ȘI FUNCȚIONALITATEA ZONEI TURISTICE RURALE.....	80
2.1.5.- FUNCȚIA TURISTICĂ A AȘEZĂRILOR RURALE ȘI IMPLICAȚII ÎN METODOLOGIA DE CERCETARE.....	89
2.2.- INDICATORI TEHNICO-ECONOMICI UTILIZAȚI ÎN APRECIEREA ACTIVITĂȚII AGENȚILOR ECONOMICI DIN TURISMUL RURAL.....	93
2.2.1.- INDICATORII CERERII ÎN TURISMUL RURAL.....	94
2.2.2.- INDICATORII CIRCULAȚIEI ÎN TURISMUL RURAL.....	94
2.2.3.- INDICATORII OFERTEI ÎN TURISMUL RURAL.....	97
2.2.4.- INDICATORII CHELTUIELILOR ȘI REZULTATELOR VALORICE ALE ACTIVITĂȚILOR DE TURISM RURAL, IMPACTUL ȘI EFECTUL MULTIPLICATOR.....	98
2.2.5.- INDICATORII CALITĂȚII ACTIVITĂȚILOR TURISTICE ÎN SPAȚIUL RURAL.....	100
2.3.- MARJA BRUTĂ STANDARD, CONCEPT METODOLOGIC ÎN FUNDAMENTAREA ȘI ANALIZA UTILIZĂRII CAPACITĂȚILOR AGROTURISTICE	101
2.3.1.- CARACTERISTICI ȘI SPECIFICITATE METODOLOGICĂ	101
2.3.2.- STRUCTURA CHELTUIELILOR ÎN PROIECTAREA ACTIVITĂȚILOR AGROTURISTICE ȘI DETERMINAREA MARJEI BRUTE STANDARD	103
2.3.3.- PRAGUL DE RENTABILITATE PRIN UTILIZAREA INDICATORILOR DERIVAȚI AI MARJEI BRUTE STANDARD.....	104
2.4.- OPORTUNITĂȚI ȘI ELEMENTE METODOLOGICE PENTRU AFACERI ÎN ACTIVITĂȚILE AGROTURISTICE.....	106
2.4.1.- OPORTUNITĂȚI ȘI CRITERII DE AMPLASARE ALE AFACERII ÎN AGROTURISM.....	106
2.4.2.- PREVIZIUNEA AFACERII UNITĂȚII AGROTURISTICE	108
2.4.3.- ACTIVITĂȚILE OPERAȚIONALE PRIN TRANSPUNEREA AFACERII ȘI ADOPTAREA UNOR STRATEGII ADECVATE ÎN AGROTURISM.....	111
2.5.- ANALIZA SWOT - METODĂ DE INVESTIGARE ȘI APRECIERE A ACTIVITĂȚII DIN TURISMUL RURAL.....	114
2.6.- CONCLUZII	117
Cap. 3. BAZELE TEORETICE ȘI TEHNICO-ECONOMICE ALE PRESTATORILOR DE SERVICII AGROTURISTICE	120
3.1.- NATURA ȘI CARACTERISTICILE SERVICIILOR ÎN SPAȚIUL RURAL.....	120
3.1.1.- OBIECTIVE ȘI FORME ALE SECTORULUI TERȚIAR ÎN SPAȚIUL RURAL.....	120
3.1.2.- NATURA ȘI CARACTERISTICILE SERVICIILOR DE TURISM RURAL.....	123
3.1.3.- SPECIALIZAREA ȘI DIVERSITATEA SERVICIILOR RURALE.....	125

3.1.4.- RAPORTURI ÎNTRE PIAȚA SERVICIILOR ȘI PIAȚA BUNURILOR DIN SPAȚUL RURAL.....	128
3.2.- EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ CADRU ORGANIZATORIC ÎN PRESTAREA SERVICIILOR AGROTURISTICE.....	132
3.2.1.- EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ ȘI SPECIFICUL FUNCȚIONAL AL PRESTĂRIILOR SERVICIILOR AGROTURISTICE.....	132
3.2.2. - PERSONALUL PRESTATOR DE SERVICII DIN EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ ȘI COMPORTAMENTUL CONSUMATORULUI.....	133
3.3.- RELAȚIILE ȘI POLITICA DE FILIERĂ A SERVICIILOR RURALE AGROTURISTICE.....	137
3.3.1 – CONȚINUTUL, FUNCȚIONAREA ȘI INTEGRAREA SERVICIILOR AGROTURISTICE ÎN FILIERELE DE SERVICII RURALE	137
3.3.2. - ANALIZA FILIEREI ÎN TURSIMUL RURAL	141
3.3.3.- POLITICI DE FILIERĂ ÎN PRESTAREA SERVICIILOR AGROTURISTICE	142
3.3.4.- STRATEGII DE MARKETING ÎN FILERA AGROTURISTICĂ.....	143
3.4. - CADRUL LEGISLATIV ÎN ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA PENSIUNII TURISTICE RURALE.....	145
3.4.1.- CONTEXTEL LEGISLATIV AL DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR DE TURISM ÎN ROMÂNIA	145
3.4.2.- MOTIVAREA ȘI CONSTITUIREA PENSIUNII TURISTICE RURALE.....	147
3.4.3.- AUTORIZAREA ȘI CRITERII DE CLASIFICARE A PENSIUNILOR TURISTICE RURALE.....	148
3.4.4.- PROMOVAREA PENSIUNII TURISTICE RURALE.....	149
3.5.- FORME DE ORGANIZARE, ASOCIERE ȘI INTEGRARE ÎN AGROTURISM ÎN ROMÂNIA. COOPERAREA ÎN AGROTURISM A ȚĂRILOR DEZVOLTATE.....	151
3.5.1.- STRUCTURI ORGANIZATORICE TERITORIALE ÎN TURISMUL RURAL ȘI IMPLICAȚII INSTITUȚIONALE.....	151
3.5.2.-PARTENERIATELE, SISTEME ȘI FORME ÎN TURISMUL RURAL.....	156
3.5.3.- COOPERAREA EUROPEANĂ ÎN TURISMUL RURAL.....	159
3.5.4 - PROGRAME DE COOPERARE EUROPEANĂ ȘI IMPLICAȚII ÎN TURISMUL RURAL DIN ROMÂNIA.....	160
3.6.- CONCLUZII	164
Cap. 4. ANALIZA TEHNICO-ECONOMICĂ A UNITĂȚILOR TURISTICE ȘI AGROTURISTICE DIN REGIUNEA 7 – CENTRU.....	166
4.1.- ACTIVITĂȚILE DIN EXPLOATAȚIILE AGRICOLE ȘI IMPLICAȚII ASUPRA AGROTURISMULUI DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE CENTRU.....	166
4.1.1.- STRUCTURA FONDULUI FUNCJAR, UTILIZARE ȘI POTENȚIALITĂȚI RECREATIVE ÎN CADRUL EXPLOATAȚIILOR AGRICOLE	166
4.1.2.- ACTIVITĂȚILE NEAGRICOLE, POTENȚIALITĂȚI ȘI SISTEME DE VALORIFICARE A PRODUCTIEI	173

4.2.- POTENȚIALUL AGROTURISTIC AL SPAȚIULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7- CENTRU.....	178
4.2.1.- RELIEFUL ȘI CONDIȚIILE NATURALE, POTENȚIALITĂȚI ÎN TURISMUL RURAL AL REGIUNII DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	178
4.2.2.- POTENȚIALUL AGROTURISTIC ANTROPIC DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU	181
4.3.- INFRASTRUCTURA TERITORIAL RUALĂ. SUPORT AL ECONOMIEI TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	188
4.3.1.- STRUCTURA CĂILOR DE TRANSPORT RUTIERE.....	188
4.3.2.- STRUCTURA CAPACITĂȚILOR LOCUIBILE ȘI ÎN CURS DE EXECUȚIE ÎN SPAȚIUL RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	190
4.3.3.- INFRASTRUCURA TEHNICO-EDILITARĂ ÎN SPAȚIUL RURAL AL REGIUNII DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	192
4.4.- STRUCTURI TERITORIALE ȘI MANIFESTĂRI ALE TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	194
4.4.1.- CAPACITĂȚILE DE CAZARE TURISTICĂ DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	194
4.4.2.- ACTIVITĂȚI AGROTURISTICE ÎN STRUCTURA TERITORALĂ A REGIUNII DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	196
4.4.3.- ACTIVITĂȚI PRIVIND TURISMUL CULTURAL ÎN SPAȚIUL RURAL AL REGIUNII DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	199
4.4.4.- ACTIVITĂȚI TURISTICE PENTRU TINERET ÎN SPAȚIUL RURAL.....	200
4.5.- SEZONALITATE ȘI CORELAȚII ÎN FUNCȚIONALITATEA STRUCTURILOR TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	200
4.5.1.- STRUCTURA DIMENSIONALĂ LUNARĂ A SOSIRILOR ȘI ÎNNOPTĂRILOR ÎN PENSIUNILE TURISTICE RURALE.....	201
4.5.2.- SEZONALITATEA LUNARĂ A SOSIRILOR ȘI ÎNNOPTĂRILOR DIN PENSIUNILE TURISTICE RURALE DIN JUDEȚELE REGIUNII DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	203
4.5.3.- FORME CORELATIVE DINTRE SOSIRILE ȘI ÎNNOPTĂRILE DIN PENSIUNILE TURISTICE RURALE DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	205
4.6.- CONCLUZII.....	208
Cap. 5. STRATEGII DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR ÎN AGROTURISM ÎN CADRUL ZONEI REGIUNEA 7-CENTRU.....	212
5.1.- TURISMUL RURAL, DEPENDENȚA ACESTUIA DE EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ ȘI EVOLUȚIA DEMOGRAFICĂ, PRIORITĂȚI STRATEGICE PENTRU REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	212
5.1.1.- STRUCTURILE DIMENSIONALE ALE EXPLOATAȚIEI AGRICOLE ȘI IMPLICAȚII ÎN STRATEGIILE DE SUSTINERE A TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	212

5.1.2.- MUTAȚII STRUCTURALE DEMOGRAFICE ȘI FORME DE INFLUENȚĂ ÎN STRATEGIILE DE TURISM RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	215
5.2.- PROGRAME ȘI STRATEGII ÎN DEZVOLTAREA TURISMULUI RURAL AL REGIUNII DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	219
5.2.1.- STRATEGIA DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI TURISMUL RURAL.....	219
5.2.2.- OBIECTIVE STRATEGICE A PROGRAMELOR DE TURISM RURAL GENERATE (FUNNDAMENTATE) PRIN FOLOSIREA ANALIZEI SWOT	221
5.2.3.- ANSAMBLUL STRUCTURAL AL STRATEGIILOR TURISMULUI RURAL ȘI PROGRAMELE DE DEZVOLTARE REGIONALĂ.....	225
5.2.4.- ORIENTĂRI ALE STRATEGIILOR REZULTATE DIN CORELAREA INDICATORILOR CE EXPRIMĂ UTILIZAREA FUNCȚIONALITĂȚILOR TURISMULUI RURAL.....	231
5.3.- STRUCTURI SECVENȚIALE ÎN PROGRAMAREA ACȚIUNILOR DE DEZVOLTARE A TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU ȘI ESTIMAREA REZULTATELOR PRIN UTILIZAREA FUNCȚIILOR STATISTICE.....	235
5.3.1.-PLANIFICAREA ACȚIUNILOR, NECESITATE ȘI MOD DE TRANSPUNERE	235
5.3.2.- FUNDAMENTAREA STRATEGIILOR CAPACITĂȚII DE CAZARE ÎN FUNCȚIUNE PRIN CORELAȚIA DE FUNCȚIONALITATE A PRINCIPALILOR FACTORI	236
5.3.3.- FORME SECVENȚIALE ÎN STRATEGIILE DE DEZVOLTARE A TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTATE 7-CENTRU.....	239
5.3.4.- STRATEGII ÎN EVOLUȚIA TURISMULUI RURAL DIN ARIA TERITORIALĂ A REGIUNII DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	242
5.4.- ORIENTĂRI, PRIORITĂȚI ȘI MĂSURI DE DEZVOLTARE A TURISMULUI RURAL ÎN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	244
5.4.1.- PLANURI ȘI PROGRAME DE DEZVOLTARE A TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	244
5.4.2.- PRIORITĂȚI, OBIECTIVE ȘI MĂSURI ÎN IMPLEMENTAREA ACȚIUNILOR SE DEZVOLTARE A TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU.....	246
5.5.- NECESITATEA ȘI PERSPECTIVELE DEZVOLTĂRII TURISMULUI RURAL DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII ACESTUIA PE PIAȚĂ TURISTICĂ EUROPEANĂ	252
5.5.1.- REGLEMENTĂRI ACTUALE PRIVIND POLITICA SPECIFICĂ TURISMULUI.....	252
5.5.2.- FORME DE OFERTĂ, RECOMANDĂRI ȘI SOLUȚII PRIVIND DEZVOLTAREA URISMULUI NAȚIONAL ȘI REGIONAL ÎN CONTEXTUL POLITICII EUROPENE	253
5.5.3.- STRUCTURA CRITERIILOR ȘI COORDONATE CORECTIVE ÎN INTEGRAREA TURISMULUI RURAL NAȚIONAL ȘI REGIONAL LA CERINȚELE UE.....	257

5.5.4.- PORTOFOLIUL DE LANSARE A POTENȚIALITĂȚILOR OFERTEI AGROTURISTICE DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE 7-CENTRU, ÎN CONTEXTUL CERINȚELOR UE.....	262
5.6.- CONCLUZII.....	263
Cap. 6. CONCLUZII	270
REZUMAT	285
SUMMARY.....	302
LISTA CU FIGURI.....	319
LISTA CU TABELE.....	320
LISTA CU LUCRĂRI PUBLICATE	325
SINTEZĂ A TEZEI.....	328
CUVINTE CHEIE	333
BIBLIOGRAFIE.....	335

CUANTUM PAGINAȚIE: 343 pagini; 71 tabele; 18 figuri + grafice; 3 anexe.

Titlul lucrării:

CERCETĂRI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA SERVICIILOR AGROTURISTICE, CU PRIVIRE ASUPRA REGIUNII 7-CENTRU

REZUMAT

Capitolul 1 . ANALIZA POTENȚIELULUI TURISTIC ȘI AGROTURISTIC AL ROMÂNIEI

Serviciile turistice, ca un sistem de utilități, se încadrează în caracteristicile de ordin general al serviciilor, prin particularitatea spațială și diversitate impun raporturi încadrate în dinamismul socio-economic rural. Acestea sunt motivele pentru care la nivel național este necesară cunoașterea potențialităților turistice prin prisma conceptelor de produs global, cum sunt arealul teritorial, patrimoniul turistic, potențialități turistice, etc.

Componentele posibilităților de dezvoltare a turismului rural național sunt date de potențialitățile ce pot fi considerate capitaluri reprezentate prin următoarea structură: natural, istoric, economic, demoesocial, de natură etnografică și activitățile umane cu funcție agroturistică. Structurile și capacitățile de primire includ componenți integrați prin: structurile de primire cu funcțiuni de cazare (cu precizarea că numărul pensiunilor turistice rurale care sunt în creștere); capacitățile de cazare turistică (la care pentru pensiunile rurale prin analiza calitativă a numărului locurilor și a funcționalității acestora sunt înregistrate creșteri); sosirile și înnoptările în structurile de cazare din mediul rural (ce semnifică o creștere a utilizării capacităților turistice) și utilizarea capacităților din mediul rural (care prin nivelul idicilor semnifică niveluri mai scăzute față de total național, dar într-o dinamică anuală în creștere). Infrastructura teritorială rurală a fost și este în continuare considerată un suport al potențialului turistic din România, deoarece limitează accesul turistului în zonă.

Potențialitățile naturale și economice ale Regiunii de dezvoltare 7-Centru, sunt legate de coordonate care privesc: condițiile natural-geografice și demografice favorabile, profilul agricol al regiunii, structura de producție în exploatațile agricole etc.

Se poate deduce că peisajul agricol românesc a suferit o schimbare fundamentală prin pulverizarea proprietății funciare, apariția a milioane de gospodării țărănești mici, cu dimensiuni insuficiente pentru a fi viabile, lipsite de mijloace de producție, de capitalizate etc., iar toate acestea au determinat practicarea unei agriculturi de subzistență.

Capitolul 2. METODOLOGIA DE ANALIZĂ TEHNICO-ECONOMICĂ ȘI INDICATORI SPECIFICI

Prin studiul efectuat s-au putut surprinde principalele laturi actuale și de perspectivă ale activității turismului rural, într-un sistem teritorial. Cunoașterea metodologică și structurală a fost abordată sistemic, conform caracteristicilor zonei rurale și a unităților specifice agroturismului, putând fi scoase în relief criteriile și indicatorii prin care se determină și fundamentează valoarea turistică a unui teritoriu, etapele și prioritățile în delimitarea zonelor. Atractivitatea și funcționalitatea zonei turistice rurale, este redată prin aprecierea peisajului care concomitent constituie un patrimoniu al colectivității dintr-o anumită regiune cu valoare de identitate. Criteriile de apreciere cantitative (statistico-matematice, cartografice, tehnico-instrumentale), calitative (relațiile dintre peisaje și analiza comparativă), de stabilire a gradului de artificializare și degradare a peisajelor, de surprindere a gradului de stabilitate, de determinare a unităților teritorial omogene de peisaj etc., pot delimita cuantumul de atractivitate al ariei turistice rurale.

Indicatorii prin care se apreciază activitatea agenților economici în turismul rural, privesc cererea, oferta, circulația turistică, calitatea activităților prestate în spațiul rural, cheltuieli și rezultate valorice. Marja brută standard, poate fi considerată un concept metodologic, pentru cunoașterea posibilităților și implicațiilor în analiza capacităților din turismul rural. Prin indicatori derivați se fac referiri asupra structurii cheltuielilor și determinării pragului de rentabilitate în activitățile de turism rural, iar în final să reiasă nivelurile profiturilor realizate în cadrul gospodăriei țărănești. Oportunitățile de afaceri (necesitate, condiționare și extindere), motivația de creare a unei unități agroturistice, criteriile de amplasare, sunt considerate elemente metodologice deoarece apar condiții specifice în activitățile de turism rural.

Reliefarea adaptabilităților în activitatea de turism rural poate fi făcută și prin analiza SWOT, prin care se sunt scoase în relief principalele probleme ale acestui sector. Se fac referiri asupra analizei structurată prin punctele tari, punctele slabe, oportunități și riscuri (PTPSOP). În proiectarea activităților agroturistice într-o exploatare agricolă, se dă posibilitatea de a fi evidențiate elemente cum sunt: cunoașterea efectivă a situației reale, proiectarea și determinarea cuantumului investițional, iar în final diversificarea activităților agroturistice.

Tabelul 1.14. Structurile și capacitatea de cazare turistică rurală în România

Specificare	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STRUCTURI DE CAZARE						
TOTAL, din care:	3121	3266	3338	3569	3900	4226
- hanuri turistice	23	18	16	16	15	11
- cabane turistice	161	158	140	138	132	113
- campinguri și unități de tip căsuță	140	132	129	134	125	124
- pensiuni turistice rurale	400	536	682	781	892	956
- sate de vacanță	1	1	1	2	2	3
CAPACITATEA DE CAZARE TURISTICĂ EXISTENTĂ (locuri)						
TOTAL, din care:	280005	277047	272596	273614	275941	282661
- hanuri turistice	836	526	422	378	385	292
- cabane turistice	7972	7523	6176	6361	6215	5961
- campinguri și unități de tip căsuță	35155	33530	34440	32952	31259	30795
- pensiuni turistice rurale	3544	4748	6219	7510	9405	11151
- sate de vacanță	36	36	36	56	56	266
CAPACITATEA DE CAZARE TURISTICĂ ÎN FUNCȚIUNE (mii locuri-zile)						
TOTAL, din care:	50197	51882	50752	51632	53989	54979
- hanuri turistice	59	71	56	46	45	50
- cabane turistice	1970	1880	1506	1567	1642	1448
- campinguri și unități de tip căsuță	2819	2802	2920	2419	2223	1906
- pensiuni turistice rurale	805	1106	1270	1615	2132	2528
- sate de vacanță	14	13	13	17	14	49

Sursa: Prelucrări după Anuarul Statistic al României, INS, 2006(8)

Capitolul 3. BAZELE TEORETICE ȘI TEHNICO-ECONOMICE ALE PRESTATORILOR DE SERVICII AGROTURISTICE

Caracteristicile turismului rural definit prin sectorul servicii, impune cunoașterea evoluției proprii redate prin: natura și caracteristicile serviciilor în spațiul rural, care sunt conturate prin forme care dau un anumit specific a mai multor laturi, acestea fiind: obiectivele și evoluția

desfășurării formelor de servicii din România; valabilitatea acestor servicii (prin intangibilitate, inseparabilitate, variabilitate și perisabilitate); specializarea și diversitatea serviciilor rurale din România; formele specifice a raporturilor de concurență între piața serviciilor și piața bunurilor din spațiul rural; personalul prestator de servicii din mediul rural; rolul și comportamentul consumatorului etc. De aici rezultă că pensiunea turistică rurală se caracterizează printr-un specific funcțional al prestărilor de servicii agroturistice, iar pentru acest motiv relațiile și politica de filieră a serviciilor rurale agroturistice, sunt axate pe identificarea filierei agroturistice (produse/prestări servicii, itinerarii, agenți economici, operațiuni, fluxuri etc.), alături de analiza mecanismelor reglatoare în cadrul filierei în ansamblul sistemului integrant și mediului integrator din spațiul rural (structura și funcționarea piețelor, intervenția statului, prognoza etc.).

Pentru acest motiv filiera agroturistică, trebuie să se încadreze într-o strategie globală de filieră de unde pot rezulta avantaje pentru producția agricolă și pentru serviciile rurale, putându-se enumera: rezolvarea conflictului agricultură-servicii rurale-comerț; rezolvarea (chiar numai cu titlu parțial) a conflictului dintre producția obținută în spațiul rural, distribuția și consum; strategia globală a filierei prestațiilor de servicii turistice și reducerea disparităților zonale; strategia globală a filierei turismului rural prin care preocupările pe termen lung să nu permită forțelor și tendințelor generate de forțele politice să nu afecteze economicul. Actele normative stabilesc atât clasificarea structurală cât și funcționalitatea serviciilor de turism rural, la care se pot face referiri privind motivarea și constituirea pensiunilor turistice rurale situație care este legată și de sprijinul financiar din partea statului prin care efectiv cadrul legal delimitează și laturi specifice de funcționalitate.

Obiectivele de delimitare în promovarea pensiunii turistice rurale este realizată în trei etape prin care se delimitează: stabilirea obiectivelor urmărite în cadrul politicii de promovare, determinarea bugetului și mixul promoțional. Formele de organizare, asociere și integrare în agroturism, trebuie să fie sprijinite prin amplificarea măsurilor de formare a grupurilor de producători/prestatori de servicii pe teritoriul „satului turistic” sau aria limitrofă (prin mecanismele organizațiilor la nivel național profesional și a celor cu activități de dezvoltare rurală). Programele de cooperare europeană în turismul rural, presupun ca prin politici de alocare de investiții și programe de integrare să fie promovată dezvoltarea economică din zonele rurale românești.

Capitolul 4. ANALIZA TEHNICO-ECONOMICĂ A UNITĂȚILOR TURISTICE ȘI AGROTURISTICE DIN REGIUNEA 7 – CENTRU

În cadrul Regiunii de dezvoltare 7-Centru existența și delimitarea potențialităților turistice natural-geografice și antropice presupun o cunoaștere analitică privind: structura fondului funciar, utilitate și potențialități recreative din cadrul unităților agricole, a demografiei rurale, a suprafețelor folosite pentru activități recreative în structura fondului funciar la nivelul Regiunii de dezvoltare 7-Centru, potențialitățile activităților neagricole, sistemele de valorificare a producției etc.

Potențialitățile încadrate în relieful și condițiile naturale, agroturistice antropice (cu referire specială asupra satului și potențialităților teritoriale, gastronomia tradițională, arta și tradiția populară), constituie pentru Regiunea de dezvoltare 7-Centru elemente de atracție deosebită.

Infrastructura teritorială rurală în cadrul Regiunii de dezvoltare 7-Centru, condiționează intensitatea activității turistice, dar nu au avut un ritm de dezvoltare uniform conform cererii în turismul rural. Drumurile publice și structura capacităților de locuit au avut loc extinderi semnificative, dar infrastructura tehnico-edilitară nu a avut același ritm în dezvoltare.

Structurile teritoriale ale turismului rural, sunt reprezentate prin creșterea acestora în perioada 2000-2005. Activitățile agroturistice în structura teritorială a regiunii, exploatațiile agricole individuale sunt bine reprezentate.

Tabelul 4.4. Ponderea suprafețelor recreative în structura suprafețelor agricole din Regiunea de dezvoltare 7- Centru.

Regiunea/Județul	Total suprafață agricolă utilizată ha	Total suprafață agricolă neutilizată Ha	din care:			Alte suprafețe agricole neutilizate
			Suprafață agricolă folosită pentru activități recreative			
			ha	% față de total supr.agricolă utilizată	% față de total supr. Neutilizată	
Total Regiune 7 - Centru, din care	1743226	48226	373	0,02	0,77	47852
Jud. Alba	307622	16016	73	0,02	0,45	15942
Jud. Brașov	247587	9543	20	0,01	0,21	9523
Jud. Covasna	183460	180	11	0,01	6,11	168
Jud. Harghita	335363	3093	164	0,05	5,3	2929
Jud. Mureș	405806	10209	96	0,02	0,94	10113
Jud. Sibiu	363385	9182	7	0,002	0,08	9174

Sursa: Prelucrat după Ancheta Structurală în agricultură, 2005, vol. II, Regiuni de dezvoltare și județe, INS, 2006 (7)

Funcționalitatea turismului rural regional a fost analizat prin cunoașterea sezonalității și corelațiilor existând diferențieri. Eșalonările lunare scot în relief trei niveluri, respectiv: iulie și august (cu un maximum de 26,5 % sosiri și 29,4 % înnoptări), aprilie-iunie (6,6 % și respectiv 9,6 %), lunile ianuarie-martie (5,0 și respectiv 5,5 %). Sezonalitatea lunară a sosirilor și înnoptărilor în turismul rural, redată prin coeficientul și ritmul de sezonalitate, delimitează un nivel maxim pe ansamblul regiunii analizate în lunile iulie-octombrie și decembrie, față de nivelul național unde sezonalitatea încadrează lunile aprilie-iulie și decembrie. Sezonalitatea lunară a înnoptărilor în turismul rural înregistrează în majoritatea cazurilor amplitudini asemănătoare cu sosirile.

Formele corelative dintre sosiri și înnoptări în pensiunile rurale din Regiunea de dezvoltare 7-Centru, rezultate prin calcularea coeficienților de elasticitate cu bază fixă, luna ianuarie (E), bază în lanț (E') și a bazei fixe care este considerată luna de sezon, august (E''), scot în relief o legătură corelative și implicit o dependență dintre sosiri și înnoptări diferențiată în structura județelor.

Prin analiza efectuată s-a evidențiat cunoașterea Regiunii de dezvoltare 7-Centru sub aspect tridimensional: a intensității principalelor efecte rezultative în turismul rural (sosiri și înnoptări), capacitatea de cazare în funcțiune și principalii factori determinanți în activitățile turistice (număr pensiuni, camere de cazare, paturi).

Tabelul 4.17. Total structuri și capacități de cazare turistică în Regiunea de dezvoltare 7-Centru

Specificare	2000	2001	2002	2003	2004	2005
TOTAL UNITĂȚI DE PRIMIRE TURISTICĂ (număr)						
Total Regiunea 7 – Centru	742	744	791	842	914	993
Jud. Alba	4,0	4,0	3,9	3,3	3,2	2,7
Jud. Brașov	41,5	43,4	42,7	43,9	47,1	40,6
Jud. Covasna	4,9	5,0	7,6	7,6	7,0	4,7
Jud. Harghita	23,0	19,6	20,1	20,1	19,7	30,3
Jud. Mureș	11,1	12,0	11,5	11,2	10,5	10,5
Jud. Sibiu	15,5	16,0	14,2	13,9	10,5	11,2
CAPACITATEA DE CAZARE EXISTENTĂ (locuri)						
Total Regiunea 7 – Centru	35235	31048	33823	32758	34365	35479
Jud. Alba	4,7	5,1	4,6	4,9	3,7	3,3
Jud. Brașov	30,0	33,1	28,2	29,4	33,1	33,9
Jud. Covasna	10,0	11,5	11,6	12,0	11,7	10,3
Jud. Harghita	20,6	21,1	18,9	18,9	17,4	21,6
Jud. Mureș	19,8	24,1	23,1	21,9	20,9	17,5
Jud. Sibiu	14,9	5,1	13,6	13,6	13,2	13,4
CAPACITATEA DE CAZARE ÎN FUNCȚIUNE (mii locuri-zile)						
Total Regiunea 7 - Centru	9149	9201	8030	8515	3072	9422
Jud. Alba	5,3	5,5	5,1	4,7	4,2	3,8
Jud. Brașov	40,3	39,8	41,1	42,9	43,0	44,7
Jud. Covasna	11,4	11,3	12,8	12,3	11,3	10,7
Jud. Harghita	16,5	18,0	16,6	15,6	16,2	12,0
Jud. Mureș	15,6	14,8	14,0	12,8	13,1	16,5
Jud. Sibiu	10,9	10,6	10,4	11,7	12,2	12,3

Sursa: Prelucrări proprii după Anuarul Statistic al României, INS, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006 (8)

Capitolul 5. STRATEGII DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR ÎN AGROTURISM ÎN CADRUL ZONEI REGIUNEA 7-CENTRU

Dezvoltarea activităților de turism rural regional este delimitată prin strategiile ce structurează dimensional activitățile privind perspectiva acestui sector. În spațiul rural din această regiune, din suprafața totală, cca 2/3 aparține exploatațiilor individuale și cca 1/3 unităților cu personalitate juridică, iar suprafața agricolă utilizată este de 80%. Exploatațiile agricole sunt deținătoare de suprafețe agricole și de efective de animale, cele mai numeroase fiind acele unități care cresc bovine, ovine, porcine și păsări. Niveluri procentuale semnificative a exploatațiilor din speciile de cabaline, iepuri de casă și familii de albine care sunt înregistrate la exploatațiile fără teren. (între 2,08 și 4,92 %).

Mutațiile structurale demografice influențează strategiile de turism rural, unde în cadrul Regiunii de dezvoltare 7-Centru, rata de dependență totală a populației este de 428 persoane inactive la 1000 persoane active. Această situație demografică constituie o repercurșiune a veniturilor și cheltuielilor populației rurale (cele mai scăzute cheltuieli sunt înregistrate la categoriile de agricultori și șomeri). Evoluția populației pentru perioada 2003-2025 este structurată în trei variante (medie, optimistă și pesimistă), care reliefează o diminuare a populației regiunii, corelată cu trendul la nivel național. Legat de toate aceste probleme privind evoluția demografiei rurale din regiune este de așteptat să se declanșeze consecințe cum sunt: dificultăți în aprovizionarea cu servicii în spațiul rural; subutilizarea unor instalații electrice și de utilități;

dispariția unor așezări rurale izolate; lipsa de rentabilitate a transportului în comun în zonele rurale unde declinul demografic este major, a micilor centre comerciale etc.

Printr-o delimitare structurală a obiectivelor strategice din turismul rural regional s-a impus cunoașterea nivelului actual a capacităților existente și în funcțiune de unde au reieșit variații atât la nivelul regiunii cât și în structura județelor. Totodată dinamica structurii capacității de cazare în funcțiune (număr locuri-zile), raportată la număr pensiuni, camere existente și capacitate existentă, semnifică faptul că în perioada 2000-2006 ritmul cererii agroturistice a fost mai mare decât cel al ofertei de cazare.

Tabelul 5.8 Dinamica structurii capacității de cazare în funcțiune (număr de locuri-zile), raportată la numărul de pensiuni, camere existente și capacitatea existentă (număr locuri) (%UF capacitate)

Indicatorul	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
TOTAL TARA							
Capacitate funcțională/nr.persoane	2014	102,4	92,4	104,5	118,6	131,3	125,7
Capacitate funcțională/camere	490	101,8	89,3	96,5	99,7	99,4	95,8
Capacitate funcțională/Capacitate existentă	227	102,	898	96,3	99,7	99,7	96,3
TOTAL REGIUNE DE DEZVOLTARE CENTRU							
Capacitate funcțională/nr.persoane	1978	109,5	101,5	114,8	142,7	127,3	101,8
Capacitate funcțională/camere	637	107,7	91,3	97,3	104,4	84,4	67,5
Capacitate funcțională/Capacitate existentă	295	107,3	90,9	95,2	101,7	83,3	66,9
JUDEȚUL ALBA							
Capacitate funcțională/nr.persoane	1788	162,1	156,1	104,6	149,3	115,8	173,1
Capacitate funcțională/camere	290	162,1	165,3	110,8	172,9	129,6	171,6
Capacitate funcțională/Capacitate existentă	115	162,1	167,6	112,2	173,2	117,5	171,4
JUDEȚUL BRASOV							
Capacitate funcțională/nr.persoane	2379	104,0	99,3	107,9	137,3	194,4	162,2
Capacitate funcțională/camere	743	102,4	86,9	89,6	99,6	113,4	92,7
Capacitate funcțională/Capacitate existentă	368	101,5	85,2	87,8	93,5	109,1	90,4
JUDEȚUL COVASNA							
Capacitate funcțională/nr.persoane		4531	14,5	13,6	25,9	73,6	46,6
Capacitate funcțională/camere		647	48,9	41,5	47,3	89,2	63,8

Capacitate funcțională/Capacitate existentă		323	45,0	39,2	44,9	87,6	62,1
JUDETUL HARGHITA							
Capacitate funcțională/nr.persoane	2544	112,1	106,4	123,2	148,1	27,5	12,2
Capacitate funcțională/camere	769	112,6	92,8	98,1	119,6	24,6	11,2
Capacitate funcțională/Capacitate existentă	360	109,6	92,9	92,8	11,4	23,3	10,7
JUDETUL MURES							
Capacitate funcțională/nr.persoane					1262	391,0	323,9
Capacitate funcțională/camere					197	346,5	291,2
Capacitate funcțională/Capacitate existentă					83	196,0	375,0
JUDETUL SIBIU							
Capacitate funcțională/nr.persoane	277	109,4	192,5	228,1	417,9	906,1	1253,1
Capacitate funcțională/camere	130	105,6	135,4	202,5	254,0	369,3	462,8
Capacitate funcțională/Capacitate existentă	19	107,5	139,6	98,7	290,	452,9	568,8

Sursa: calcule proprii

Prin specificul metodologic al analizei SWOT, s-au putut delimita strategii adaptate specificului Regiunii de dezvoltare 7-Centru cum sunt:

- S-O (Puncte tari-Oportunități): *urmărirea oportunităților de servicii în turismul rural regional care se potrivesc cel mai bine punctelor tari;*
- W-O (Puncte slabe-Oportunități): *depășirea punctelor slabe semnalate în activitățile de turism rural și urmărirea oportunităților;*
- S-T (Puncte tari-Amenințări): *identificarea modalităților de utilizare a punctelor tari îndesfășurarea turismului rural pentru a reduce vulnerabilitatea la amenințările externe;*
- W-T (Puncte slabe-Amenințări): *stabilirea unui plan defensiv pentru a preveni situația când punctele slabe devin foarte vulnerabile în activitățile de turism rural la amenințările externe.*

Măsurile pentru obținerea unei identități regionale bazată pe o promovare turistică unitară și eficientă și pe un parteneriat puternic au fost orientate astfel:

- pentru perioada 2007-2013 se încadrează pe de o parte reabilitarea și amenajarea zonelor cu potențial turistic și a patrimoniului istoric și cultural, iar pe de altă parte dezvoltarea, diversificarea și promovarea ofertei turistice;
- întocmirea Planului de Acțiune pentru Dezvoltarea Turismului în Regiunea Centru, în care au fost structurate la nivelul teritorial prin priorități ce au fost delimitate în cadrul unor priorități: **Prioritatea 1:** Crearea unei identități regionale prin constituirea Asociației Regionale de Turism cu scopul armonizării intereselor particulare ale județelor într-un cadru unitar de reprezentare a turismului regional; **Prioritatea 2:** Creșterea capacitații informaționale și

de promovare a turismului în Regiunea de dezvoltare 7-Centru: **Prioritatea3:** Promovarea Regiunii ca areal turistic unitar cu ofertă diversă și obiective turistice de marcă;

- programe de finanțare pentru dezvoltarea turismului rural, PHARE, guvernamentale și subguvernamentale, CES (de dezvoltare a infrastructurii regionale).

În cadrul lucrării orientarea strategiilor a fost efectuată conform rezultatelor din corelarea indicatorilor ce exprimă utilizarea funcționalităților turismului rural, prin aspectul bidimensional, capacitate în funcțiune $\leftrightarrow$ capacitate existentă. Aceste corelări au fost efectuate la nivel național, al Regiunii de dezvoltare 7-Centru și a județelor Brașov, Harghita și Sibiu considerate reprezentative din regiune, în dinamica perioadei 2000-2006. Pentru acestea s-au calculat coeficienți de elasticitate cu bază fixă (E), cu bază în lanț, (E') și cu menținerea ca bază mijlocul intervalului perioadei analizate, anul 2003 (E''). Din acestea au reieșit diferențieri legate de:

- influența numărului de pensiuni (x) asupra capacității de cazare în funcțiune (y), interpretările sunt diferențiate teritorial, în sensul că pentru majoritatea anilor, capacitatea de cazare în funcțiune este influențată de numărul de pensiuni (nivelul coeficienților $E > 1$, $E' > 1$, $E'' > 1$);

- influența numărului de camere existente (x) asupra capacității de cazare în funcțiune (y), conform datelor calculate a rezultat o lipsă de elasticitate între influența numărului camerelor de cazare asupra capacității în funcțiune ($E < 1$, $E' < 1$, $E'' < 1$). La baza de calcul 2003 (ca mijloc al intervalului anilor), rezultatele semnifică existența unei influențe directe (nivelul rezultatelor pentru toți anii este $E'' > 1$);

- influența capacității de cazare existente (x) asupra capacității de cazare în funcțiune, este prezentată și interpretată prin variații ale valorilor supraunitare la nivel național și subunitare la nivel regional care au indicat o lipsă de influență la acest nivel teritorial. Există diferențieri în cadrul județelor, în sensul că pentru județul Brașov este interpretată o lipsă de elasticitate, pentru județul Harghita, perioada anilor 2005 și 2006, prin valorile negative ($E < 0$, $E' < 0$, $E'' < 0$), semnifică o influență inversă a capacității de cazare existentă asupra capacității de cazare în funcțiune, iar pentru județul Sibiu, se manifestă o situație diferențiată față de restul regiunii prin delimitarea a două perioade de influență.

Îndeplinirea obiectivelor strategice a impus analiza unor elemente considerate esențiale, dar bazate pe relațiile bidimensionale redate anterior, cum sunt:

1.- *Identificarea oportunităților cererii de servicii ale turismului rural, în același timp cu cea a riscurilor.* Prin strategiile adoptate se impune eliminarea riscurilor reieșite în perioadele analizate prin influența directă, dar diferențiată, a factorilor independenți asupra capacității de cazare în funcțiune ca factor dependent, dar rezultativ.

2.- *Analiza resurselor materiale, financiare, tehnice și manageriale ale pensiunii rurale,* adică ceea ce poate face efectiv pensiunea agroturistică sau exploatarea agricolă cu potențialități agroturistice. Aceste resurse ilustrează latura calitativă a obiectivelor strategice, care privește modernizarea capacității de cazare existente.

3.- *Sistemul de valori și aspirațiile șefului pensiunii turistice cu privire la posibilitățile de atractivitate ale unității turistice rurale și responsabilitatea pensiunii rurale față de dezvoltarea comunității rurale,* dar și față de protecția mediului natural. Strategiile adoptate de pensiunea turistică rurală vor trebui să urmărească corelarea cu ansamblul teritorial al activităților alternative din care să rezulte o dezvoltare armonioasă a spațiului rural din regiunea analizată.

Nivelul teritorial/ Perioada anuală	TOTAL ȚARĂ			Regiunea de dezvoltare 7 Centru			Județul BRASOV			Județul HARGHITA			Județul SIBIU		
	E	E'	E''	E	E'	E''	E	E'	E''	E	E'	E''	E	E'	E''
Influența numărului de pensuni (x) asupra capacității de cazare în funcțiune (y)															
2000	0	0	1,04	0	0	1,22	0	0	1,25	0	0	1,14	0	0	5,39
2001	1,09	1,09	1,04	1,90	1,90	1,10	1,43	1,43	1,24	1,51	1,51	1,11	3,32	3,32	7,37
2002	0,81	0,54	1,79	1,05	0,61	1,95	0,96	0,60	2,11	1,15	0,78	1,38	-6,77	-4,97	1,59
2003	1,09	2,02	0	1,40	2,20	0	1,38	2,34	0	1,40	1,60	0	12,31	3,46	0
2004	1,33	2,08	2,08	2,11	8,95	8,95	2,25	5,77	5,77	1,82	7,32	7,32	153,82	35,03	-7,00
2005	1,53	2,59	2,39	1,64	-0,80	2,22	21,91	-0,14	-1,64	0,09	-0,58	-0,46	-54,08	-6,79	-9,15
2006	1,37	0,82	1,53	1,03	0,25	0,66	3,66	0,15	-12,08	-0,01	-0,74	-0,32	-529,43	-22,61	-28,52
Influența numărului de pensuni (x) asupra capacității de cazare în funcțiune (y)															
2000	0	0	0,97	0	0	0,96	0	0	0,84	0	0	0,99	0	0	2,87
2001	0,91	1,07	1,04	1,60	1,60	0,82	1,23	1,23	0,73	1,54	1,54	0,88	1,76	1,76	3,71
2002	0,69	0,48	1,79	0,76	0,42	1,32	0,55	0,28	1,33	0,85	0,48	1,11	2,66	2,88	0,00
2003	0,88	1,47	0	0,94	1,40	0	0,77	1,39	0	0,97	1,17	0	2,31	0,00	0
2004	0,96	11,6	2,08	1,08	1,45	1,45	0,99	1,52	1,52	1,29	13,03	2,87	2,04	2,04	
2005	0,96	0,96	2,39	0,74	-0,29	0,53	1,30	-0,45	3,56	0,07	-0,72	-0,59	4,18	3,10	3,02
2006	0,92	0,84	1,53	0,54	0,25	0,36	0,87	0,14	1,05	-0,01	-0,80	-0,40	6,82	2,31	3,46
Influența numărului de pensuni (x) asupra capacității de cazare în funcțiune (y)															
2000	0	0	1,96	0	0	0,94	0	0	0,82	0	0	0,96	0	0	0,99
2001	1,09	1,09	0,89	1,55	1,55	0,80	1,14	0,14	0,71	1,38	1,38	0,86	2,32	2,32	0,93
2002	0,76	0,48	1,32	0,74	0,42	1,21	0,52	0,27	1,33	0,858	0,52	0,99	3,10	3,14	0,62
2003	0,93	1,41	0	0,89	1,27	0	0,73	1,39	0	0,89	0,99	0	0,98	0,44	0
2004	0,99	1,17	1,17	1,03	1,40	1,40	0,87	1,21	1,21	1,16	7,09	7,09	6,94	-1,51	-1,51
2005	0,99	1,00	1,10	0,73	-0,32	0,55	1,19	-0,36	2,98	0,07	-0,75	-0,59	9,26	4,56	-6,28
2006	0,95	0,85	1,00	0,54	0,26	0,37	0,83	0,15	1,03	-0,01	-0,82	-0,41	9,74	2,34	-21,87

Tabelul 5.9 Nivelul coeficienților de elasticitate (E, E', E''), pentru capacitatea de cazare în funcțiune (y) și factorii de influență (x) în Regiunea de dezvoltare 7-Centru.

Sursa : calcule proprii

Permanent este necesară o delimitare în planificarea acțiunilor de dezvoltare a turismului rural regional, dar și de fundamentare a acestora prin: modernizarea ofertelor turistice, dezvoltarea produselor turistice regionale, ridicarea calificării forței de muncă, îmbunătățirea calității serviciilor, crearea unei rețele între participanți și îmbunătățirea colaborării și a parteneriatului public-privat, creșterea calitativă și cantitativă a promovării turistice-producerea și distribuirea de materiale publicitare și de promovare, înființarea și extinderea punctelor de informare turistică regională etc.

În fundamentarea strategiilor de dezvoltare a turismului rural regional s-a urmărit cunoașterea factorilor ce influențează capacitatea de cazare în funcțiune. Acești factori de influență, considerați independenți în cadrul unor funcții statistico-economice, au fost delimitați prin numărul de pensiuni turistice (x_1), numărul de camere (x_2) și capacitatea de cazare existentă (x_3) Rezultatele sunt diferențiate în structura regională:

Tabelul 5.10 Funcții dintre capacitatea de cazare în funcțiune (y) și factorii de influență (x_1, x_2, x_3) în Regiunea de dezvoltare 7 CENTRU

Cadrul teritorial	Funcția statistico-economică $y =$ capacitate de cazare în funcțiune (locuri-zile) $x_1 =$ număr pensiuni turistice (număr) $x_2 =$ camere existente în pensiunile turistice (număr) $x_3 =$ capacitate de cazare existentă (locuri)	Raport corelație
TOTAL TARĂ	$y = -436612,9 + 789,65 x_1 - 14,26 x_1^2 - 7769,8x_2^2 + 3955,5x_3 - 0,4058x_3^2 + 0,4058x_1x_2 + 10,52x_1x_3 - 2,43x_2x_3$	0,99
Regiunea de dezvoltare 7 CENTRU	$y = -2648833 + 34453,8 x_1 - 8540765 x_1^2 - 1625,053x_2 - 3,415482x_2^2 - 1246,645x_3 + 0,42x_3^2 + 9,4844x_1x_2 + 9,4844x_1x_3 + 4,7055x_2x_3$	0,99
Jud. Alba	$y = -1035646 - 17381,8x_1 + 3771,399 x_1^2 + 44123,82x_2 - 107,64x_2^2 + 5898,107x_3 - 14,24x_3^2 + 7,18,25x_1x_2 + 718,25x_1x_3 + 65,17x_2x_3$	0,97
Jud. Brașov	$y = 3632504 - 57643,61 x_1 + 351,16 x_1^2 - 2795,27x_2 + 17,22x_2^2 + 3367,05x_3 + 1,01x_3^2 - 99,23x_1x_2 - 99,23x_1x_3 + 6,97x_2x_3$	0,99
Jud. Covasna	$y = -1453,15 - 11351,9 x_1 + 443,13 x_1^2 - 7661,58x_2 + 29,21x_2^2 - 5076,51x_3 - 2,97x_3^2 - 10,17x_1x_2 - 10,17x_1x_3 - 49,80x_2x_3$	0,99
Jud. Harghita	$y = 125314,1 - 31386,71 x_1 + 8,50 x_1^2 - 1422,97x_2 - 16,46x_2^2 + 4934,34x_3 + 0,427x_3^2 + 55,32x_1x_2 + 55,32x_1x_3 + 17,35x_2x_3$	0,99
Jud. Mureș	$y = -54729,7 + 2595,19 x_1 - 880,86 x_1^2 + 63,921x_2 - 7,17x_2^2 + 770,34x_3 - 0,725x_3^2 - 41,44x_1x_2 - 41,44x_1x_3 + 16,55x_2x_3$	0,99
Jud. Sibiu	$y = -736757,9 + 31847 x_1 - 298,28 x_1^2 - 2239,85x_2 - 6,85x_2^2 - 815,92x_3 + 1,513x_3^2 + 4,69x_1x_2 + 4,69x_1x_3 - 17,02x_2x_3$	0,99

Sursa: calcule proprii

- la județele Alba și Mureș numărul de pensiuni influențează hotărâtor capacitatea de cazare în funcțiune (peste 90 %), iar la celelalte județe camerele existente în pensiunile rurale și capacitatea de cazare existente dețin cea mai mare pondere ca influență (peste 74 % și respectiv 5 %);

- în structura teritorială analizată s-au putut face referiri la următoarele orientări strategice: de extindere a ofertei cantitative al căror obiectiv este amplificarea numărului de pensiuni turistice rurale, care rămâne prioritară pentru județele Alba și Mureș, dar și pentru ansamblul regional și care se încadrează în aceleași tendințe ale ansamblului național: de extindere calitativă caracterizate prin obiective ce încadrează amplificarea numărului de camere și paturi disponibile pentru serviciile de cazare în turismul rural, sunt semnificative pentru județele Brașov, Covasna, Harghita și Sibiu.

Tabelul 5.11 Nivelul factorilor (x_1, x_2, x_3), ce determină modificarea capacității de cazare în funcțiune (y) în pensiunile rurale din Regiunea de dezvoltare 7-Centru

Aria teritorială	Delimitări ale factorilor de influență (%)			Alți factori
	x1	x2	x3	
	(număr pensiuni turistice rurale)	(camere existente în pensiunile rurale)	(capacitatea de cazare existentă)	
TOTAL TARA	96,88	3,06	0,01	0,05
Regiunea CENTRU	79,12	5,61	15,26	0,01
Jud. Alba	93,06	0,56	1,47	4,91
Jud. Brașov	19,83	74,89	5,25	0,03
Jud. Covasna	15,02	81,90	3,04	0,04
Jud. Harghita	11,79	84,63	3,49	0,09
Jud. Mureș	90,75	9,19	0,01	0,05
Jud. Sibiu	10,68	89,28	0,01	0,03

Sursa: calcule proprii

Funcțiile și corelațiile statistice au fost considerate în ansamblul lucrării forme secvențiale de fundamentare a dezvoltării turismului rural din Regiunea de dezvoltare 7-Centru. În cadrul acestor funcții a fost corelată capacitatea de cazare în funcțiune (y), cu numărul de pensiuni turistice rurale (x), iar în continuare, au fost redați indicatori cu bază de raportare exprimată în procente, raportul de corelație, frecvențele teoretice (calculate) și semnificațiile acestora.

Tabelul 5.12 Funcții și corelații dintre numărul de pensiuni turistice rurale (x) și capacitatea de cazare în funcțiune (y) în pensiunile turistice rurale

Cadrul teritorial	Funcția statistico-economică X – numărul pensiunilor turistice rurale	Raport de corelație	Frecvențe teoretice (calculate)	Semnificație
TOTAL TARĂ	$y' = - 1555556,3 + 2003,35 x + 0,56741x^2$	0,98	64,62	*
Regiunea de dezvoltare 7 CENTRU	$y' = - 1027429 + 7764,966 x - 6,85969x^2$	0,94	16,52	*
Jud. Alba	$y = 10498,63 + 9,8556 x + 128,972x^2$	0,96	29,82	*
Jud. Brașov	$Y = 1384713 - 12572,35 x + 43,52542x^2$	0,44	0,5	N
Jud. Covasna	$y = 4702,12 + 2268,712 x - 66,26565x^2$	0,15	0,03	N
Jud. Harghita	$y = 35637,15 + 3225,625 x - 11,17587x^2$	0,69	1,82	N
Jud. Mureș	$y = -65282,14 + 16980,92 x - 532,4966x^2$	0,99	2966089	*
Jud. Sibiu	$y = -366007,1 + 22575,89 x - 287,531x^2$	0,32	0,24	N

Sursa: Calcule proprii

Notații: * - fenomen semnificativ; N – fenomen nesemnificativ

Raportul de corelație exprimă o legătură corelativă foarte strânsă între capacitatea în funcțiune și număr de pensiuni pentru ansamblul Regiunii de dezvoltare 7-Centru, același nivel corelativ fiind înregistrat și la județele Alba și Mureș (raportul de corelație variază între 0,94 și 0,99). Pentru județul Harghita raportul de corelație de 0,69 ceea ce exprimă o anumită formă de legătură dar care este inferioară nivelului celorlalte două județe (Alba și Mureș). *Frecvențele teoretice (calculate)* atestă aceeași intensitate a legăturii dintre cei doi factori pentru ariile administrativ-teritoriale menționate anterior, fenomenul corelativ fiind confirmat prin valorile supraunitare. Județul Harghita prin valoarea de 1,82 se află la limita inferioară de apreciere prin frecvențele teoretice calculate. Nivelurile subunitare pentru celelalte județe (Brașov, Covasna și Sibiu), nu exprimă o legătură dintre cei doi factori. *Includerea ca fenomen semnificativ sau nesemnificativ al legăturii menționate*, încadrează sintetic intensitatea corelativă a factorilor y și x , în structura administrativ-teritorială. Se deduce faptul că județele Mureș și Alba sunt reprezentate printr-un fenomen semnificativ alături de ansamblul nivelului regional și național. Pentru celelalte patru județe (Brașov, Covasna, Harghita și Sibiu), legătura dintre y și x este considerată nesemnificativă.

Din toate aceste elemente se poate deduce necesitatea de cunoaștere și respectare a *orientărilor strategice prin rezultatele reieșite din corelările statistico-economice*. S-a căutat ca prin interpretările date să fie scoasă în relief dependența dintre capacitatea de cazare în funcțiune și numărul de pensiuni rurale în structura administrativ-teritorială a Regiunii de dezvoltare 7-Centru, și la nivelul național. Totodată prin aceste relații statistice s-a urmărit o aprofundare a tendințelor de implementare a strategiilor în turismul rural prin dinamica factorilor de influență, elemente care sunt redată pe baza unor grupări corelative.

Orientări secvențiale (prezentate prin amplitudini $\pm 5\%$ - $\pm 50\%$) în fundamentarea strategiilor din turismul rural regional, au fost prezentate prin variațiile nivelului capacității de cazare în funcțiune (y) în urma variațiilor numărului de pensiuni turistice rurale (x). Variațiile pozitive ($+5\%$ - $+50\%$) sunt justificate prin politicile de extindere anuală a acestui număr de pensiuni. Dar, prin comportamentul consumatorului de servicii de turim rural, repercursiunile unor politici locale și naționale etc., au determinat apariția unor forme de manifestare care au dus la diminuarea numărului de pensiuni rurale (-5% - -50%). Acestea sunt motivele pentru care s-a considerat justificată cunoașterea amplitudinii variațiilor factorului x asupra capacității de cazare în funcțiune y . Au putut fi interpretate următoarele rezultate ale opțiunilor strategice:

Tabelul 5.13 Nivelul capacității de cazare în funcțiune (y) în situația variației factorului de influență numărul de pensiuni rurale (x) din regiunea de dezvoltare 7-Centru

Aria teritorială	*, +	Variații ale numărului de pensiuni turistice rurale (x)						Numărul de pensiuni turistice în anul 2006
		5%	10%	15%	25%	50%	discuții	
TOTAL TARĂ		34377133	3608213	3779293	4121454	4976856	bun	1259
		309472	2923891	2752811	2140650	1555248	(3188350)	
Regiunea CENTRU		1279516	1389370	1499225	1718934	1718934	2268207	bun
		1059807	949952	840097	620388	71116	(1154270)	573
Jud. Alba		64495	67047	69617	74758	87610	bun	
		59175	56613	54051	48927	36117	61926	20

Sursa: calcule proprii

- strategii pentru care numărul de pensiuni crește/descresce într-un ritm scăzut;
- strategii pentru care pensiunile turistice cresc/descresc cu 25% față de numărul existent în anul 2006, la care analiza interpretativă s-a făcut la nivel național, regional, a situației județelor Alba și Mureș.

Prin nivelurile diferențiate au fost elaborate scenariile prin conturarea de modelări ale strategiilor dezvoltării turismului rural din Regiunea de dezvoltare 7-Centru. Rezultatele din interpretarea funcțiilor statistico-economice scot în relief:

- *scenariul optimist al modelului strategic al dezvoltării turismului rural reprezentat prin creșterea numărului de pensiuni turistice.* Forma secvențială prezentată (+5 - +50% față de nivelul anului 2006), semnifică faptul că pentru același nivel procentual în cadrul teritorial analizat, capacitatea de cazare în funcțiune este diferită. De aici se poate deduce ca obiectiv strategic necesitatea creșterii numărului de pensiuni turistice rurale, dar administrativ- teritorial, într-o structură diferențiată.

- *scenariul pesimist în evoluția turismului rural reprezentat prin diminuarea numărului de pensiuni de turistice.* Fluctuațiile descrescânde ale numărului de pensiuni turistice, semnalate în dinamica perioadei 2000-2006, impune necesitatea cunoașterii și a unor posibile efecte de risc asupra capacității de cazare în funcțiune. Structura teritorială este axată pe menținerea acelorași tendințe, dar în sens de regres. Astfel, la nivelul Regiunii de dezvoltare 7-Centru și a județului Mureș o scădere a numărului de pensiuni turistice, antrenează o diminuare la un nivel dublu a capacității de cazare în funcțiune. În județul Alba ritmurile de regres ale pensiunilor turistice rurale se mențin, aproximativ, la același nivel cu nivelul de diminuare a capacităților de cazare în funcțiune;

Prioritățile și măsurile de dezvoltare regională a turismului rural includ printr-o structură adecvată planuri, programe și priorități, rezultând că indiferent de tipul morfostructural al arealului de atractivitate, dat de zonarea funcțională a componentelor teritoriale, toate acestea sunt condiționate în mod diferențiat de pensiunea turistică sau exploatarea agricolă de contact.

Necesitatea și perspectivele dezvoltării turismului rural în regiunea analizată în contextul aderării la UE, încadrează obiective și măsuri generale și speciale din care rezultă recomandări și soluții în contextul politicii europene. Se fac referiri la:

- evaluarea potențialului turismului rural în contextul aderării la UE, cunoașterea cu exactitate și perspectivei a identității teritoriale și a recomandărilor CEE în domeniul turismului rural din Regiunea de dezvoltare 7-Centru prin *orientări și recomandări* ce pot fi adaptate la nivelul teritorial al acestei regiuni. Prin introducerea sistemului de informare prin Contul Satelit al Turismului (CST), se poate face legătura dintre informațiile nemonetare și cele financiare în activitățile de turism rural. Etapele de implementare pot fi structurate astfel: asigurarea sau crearea instrumentelor de bază; definirea priorităților proiectului; monitorizarea dezvoltării; sintetizarea și compararea rezultatelor obținute.

Tabelul 5.14 Scenarii privind nivelurile evolutive ale capacităților de cazare în funcțiune la nivel național și în aria teritorială a Regiunii de dezvoltare 7-Centru

Specificare	Variații ale numărului de pensiuni turistice rurale (față de anul 2006)					Nivelul bază de comparație 2006	
	5%	10%	15%	25%	50%	Număr pensiuni turistice (x)	Capacitatea de cazare în funcțiune (locuri-zile) (y)
SITUAȚIA SCENARIULUI OPTIMIST (manifestat prin creșterea capacității de cazare în funcțiune, +)							
TOTAL TARĂ	7,8	13,16	18,53	29,26	56,09	1259	3188350
Regiunea de dezvoltare 7 Centru	10,85	20,36	29,88	48,91	96,5	573	1154270
Jud. Alba	4,14	8,26	12,41	20,72	41,47	20	61926
Jud. Mureș	9,69	19,39	29,08	48,48	96,96	17	69502
SITUAȚIA SCENARIULUI PESIMIST (manifestat prin diminuarea capacității de cazare în funcțiune, -),							
TOTAL TARĂ	-2,92	-9,29	-13,66	-24,39	-51,22	1259	3188350
Regiunea de dezvoltare 7 Centru	-9,18	-17,7	-27,21	-46,25	-93,93	573	1154270
Jud. Alba	-4,44	-8,57	-12,71	-20,99	-41,67	20	61926
Jud. Mureș	-9,69	-19,39	-29,08	-48,48	-96,96	17	69502

Sursa: calcule proprii

Lansarea *potențialităților ofertei din Regiunea de dezvoltare 7-Centru*, este axată pe o politică de promovare ce poate fi redată prin următoarea structură de nominalizare: Strategii de dezvoltare a turismului în arealele studiate (Munții Vâlcan, Munții Parâng, Munții Șureanu, Munții Retezat, Depresiunea Petroșani); model de dezvoltare agroturistică durabilă a Văii Sebeșului; adaptarea sistemului informațional din turism la cerințele integrării în comunitatea europeană (realizarea CST); amenajarea turistică a „Drumului podgoriilor” (prin proiectul de amenajare turistică a zonei viticole din regiune); modelul de dezvoltare agroturistică durabilă a Văii Sebeșului și a unor zone miniere; program de cercetare pe piață pentru cuantificarea operativă a cererii și a rezultatelor economice din activitățile turistice din regiune în contextul național; tipologia și modularea serviciilor de agrement pentru turism montan, balnear; modele și soluții de promovare pentru creșterea competitivității turismului românesc (studierea pieței turistice internaționale în vederea realizării unei promovări turistice eficiente - CERES/MEC); studiu pentru atestarea comunei Bran ca stațiune turistică; strategia dezvoltării infrastructurii generale și turistice în perimetrul viitorului Parc Național Făgăraș, precum și a unor modele de echipare complexă a culoarelor rutiere de interes turistic în concordanță cu cerințele de integrare europeană.

Sintetic condițiile de implantare a turismului rural din Regiunea de dezvoltare 7-Centru fac necesară cunoașterea efectelor și implementarea factorilor de influență existenți în actuala etapă în spațiul rural. În fundamentarea oricărei politici de dezvoltare regională este necesară o corelare organică și armonioasă a obiectivelor turismului rural cu dezvoltarea agrorurală locală, cu necesitățile, trebuințele și aspirațiile populației rurale (conceperea și implementarea acțiunii de turism rural care trebuie să se încadreze în ansamblul dezvoltării agrorurale din țările UE).

Capitolul 6. CONCLUZII

Concluziile sunt formulate în viziunea unor orientări a dezvoltării de perspectivă a turismului rural regional care sunt conturate tridimensional: de prezentare și justificare a metodologiei de investigare, de cunoaștere a potențialului turistic național și regional, de formulare și fundamentare a dezvoltării serviciilor turistice în cadrul regiunii analizate.

1.- Metodologia de analiză tehnico-economică în sistemul serviciilor de turism rural.

Ca rezultată a *interrelațiilor naturale și de activitate umană, structura și indicatorii de atractivitate și funcționalitate a zonei turistice rurale*, conturează un patrimoniu dintr-o anumită regiune cu valoare de identitate. Prin criteriile de apreciere cantitative (statistico-matematice, cartografice, tehnico-instrumentale), calitative (relațiile dintre peisaje și analiza comparativă), de stabilire a gradului de artificializare și degradare a peisajelor, de surprindere a gradului de stabilitate, de determinare a unităților teritorial omogene de peisaj etc., se poate delimita cuantumul de atractivitate al ariei turistice rurale. Prin metoda TECDEV s-a determinat gradul (indicele) de atractivitate a ofertei agroturistice (criteriile de determinare sunt completate în acest caz și prin gradul de dezvoltare al sectoarelor economic, social și ecologic).

Indicatorii utilizați în aprecierea activității agenților economici în turismul rural, au fost structurați conform unor elemente care privesc: cererea, oferta, circulația turistică, cheltuieli și rezultate valorice, calitatea serviciilor. *Marja brută standard, considerată un concept metodologic*, încadrează și pentru activitățile de turism rural cunoașterea posibilităților și implicațiilor în analiza capacităților din turismul rural. Specificul funcțional al prestațiilor de servicii agroturistice implică forme caracteristice ale funcționalității exploatației agricole. În prezent în România se manifestă o instabilitate accentuată a funcționalității serviciilor agroturistice determinate de înzestrarea tehnică, incapacitatea managerială, lipsa resurselor financiare și structura de proprietate.

II.- Potențialul turistic și analiza acestuia în România și în Regiunea de dezvoltare 7-Centru.

Potențialul turistic al României deține o importantă pondere din punct de vedere al heterogenității teritoriului administrativ (cu sate mici și foarte mici, mijloci, mari și foarte mari), potențialului agricol (prin care contribuția agriculturii la realizarea PIB care în anul 2005 a fost destul de însemnată, ponderea este de 8,9 %) și demografic (ponderea populației în spațiul rural este de 45,1 %). *Structura fondului funciar, ca utilitate și potențialități* din cadrul unităților agricole, este semnificativă mai ales prin diversitatea structurală a modului de deținere a terenului și demografia rurală. *Suprafețele folosite pentru activități recreative în structura fondului funciar la nivelul Regiunii de dezvoltare 7-Centru*, completează prioritățile potențiale ale turismului rural din regiune. Potențialitățile date de relief, *condiții naturale (floră și faună, climă, rezervații și monumente ale naturii)* și antropice (*potențialul socio-economic, satul și potențialitățile turistice, vestigiile istorice și arhitecturale*) (structura zonală a așezărilor și tradițiilor artizanal-meșteșugărești etc., este structurată teritorial în zonele și subzonele geografice din regiune etc.), acestea constituind pentru Regiunea de dezvoltare 7-Centru elemente de atractivitate considerate de bază în turismul rural,

Infrastructura teritorială rurală în cadrul Regiunii de dezvoltare 7-Centru, condiționează intensitatea activității turistice, un rol important revenind următoarelor elemente de structură: drumurile publice, capacitățile de locuit, infrastructura tehnico-dilatară etc.

Structurile teritoriale ale turismului rural din Regiunea de dezvoltare 7-Centru, sunt caracterizate printr-un ritm de creștere a acestora în dinamica perioadei 2000-2005. Sunt semnificative numărul unităților de primire turistică rurală, capacitatea de cazare existentă și în funcțiune etc. Se pot evidenția județele Brașov, Harghita și Sibiu care sunt prioritare ca pondere față de total regiune. În structura activităților se mai poate delimita turismul cultural (cu referire specială la cel ecumenic sau de pelerinaj), activitățile pentru tineret etc.

Formele de funcționalitate ale turismului rural regional au fost analizate prin cunoașterea sezonality și a relațiilor dintre sosiri și înnoptări din pensiunile rurale. S-au determinat prin calcularea *coeficienților de elasticitate lunari* cu bază fixă, luna ianuarie (E), bază în lanț (E') și a bazei fixe care este considerată luna de sezon, august (E''). Au fost reliefate legături corelative și implicit o dependență dintre sosiri și înnoptări.

III.- Strategii de dezvoltare a serviciilor în activitățile de turism rural din Regiunea de dezvoltare 7-Centru

Strategiile de dezvoltare a serviciilor de turism rural au fost redactate prin metodologii de analiză și sinteză a laturilor de reprezentative, materializate prin programe și obiective strategice, dar fundamentate prin corelările funcționale ale unor indicatori adecvați. Concomitent strategiile de dezvoltare regională și a turismului rural au fost coroborate și prin repercursiunile asupra duratei de implementare ce pot fi condiționate prin dezvoltarea complexă și a implicațiilor economice teritoriale.

Obiectivele strategice de dezvoltare a turismului rural prin Programe Operaționale Regionale, la nivelul teritorial regional/local al Regiunii de dezvoltare 7-Centru, au avut rolul de a obține o identitate regională bazată pe o promovare turistică unitară și eficientă, completat de un parteneriat puternic direcții orientate prin reabilitarea și amenajarea zonelor cu potențial turistic și cultural, iar pe de altă parte dezvoltarea, diversificarea și promovarea ofertei turistice. Planul de Acțiune pentru Dezvoltarea Turismului Rural în Regiunea Centru este structurat pe priorități care privesc identitatea teritorială, creșterea capacității informaționale, promovarea unei oferte diverse și obiective turistice de marcă.

Orientări ale strategiilor rezultate din corelarea indicatorilor ce exprimă utilizarea funcționalităților turismului rural, au la bază aspectul bidimensional, capacitate în funcțiune <=> capacitate existentă, care delimitează orientări de ordin strategic. Pentru aceste corelări efectuate

în dinamica perioadei 2000-2006 la nivel național, al Regiunii de dezvoltare 7-Centru și a județelor Brașov, Harghita și Sibiu, s-au calculat coeficienții de elasticitate cu bază fixă (E), cu bază în lanț, (E') și cu menținerea ca bază a mijlocul intervalului perioadei analizate, anul 2003 (E'').

În continuare *fundamentarea analitică a strategiilor de dezvoltare a fost efectuată prin corelarea capacității de cazare în funcțiune (y), cu numărul de pensiuni turistice rurale (x). Încadrate în forme secvențiale s-au utilizat funcțiile și corelațiile statistice, care au fost interpretate prin indicatori cu bază de raportare exprimată în procente, raportul de corelație, frecvențele teoretice (calculate) și semnificațiile acestora. Interpretările au scos în evidență dependența dintre capacitatea de cazare în funcțiune și numărul de pensiuni rurale în structura administrativ-teritorială a regiunii. Modificările determinate de numărului de pensiuni turistice rurale x (prin amplitudini $\pm 5\% - \pm 50\%$), au determinat variații ale capacității de cazare în funcțiune y. Variațiile pozitive ($+5\% - +50\%$) sunt justificate prin politicile de extindere anuală a acestui număr de pensiuni, iar cele negative determinate de cererea și oferta din anumite perioade și arii teritoriale care s-a manifestat prin diminuarea numărului de pensiuni rurale ($-5\% - -50\%$). Acestea sunt motivele pentru care s-a considerat justificată cunoașterea opțiunilor strategice determinate de amplitudinii ale variațiilor factorului x asupra capacității de cazare în funcțiune y.*

Prin modelarea strategiilor dezvoltării turismului rural din Regiunea de dezvoltare 7-Centru, interpretarea variantelor rezultate din interpretarea funcțiilor statistico-economice (prin amplitudini $\pm 5\% - \pm 50\%$ față de anul 2006) s-au putut contura scenarii încadrate astfel: *scenariul optimist al modelului strategic* al dezvoltării turismului rural reprezentat prin creșterea numărului de pensiuni turistice, *scenariul pesimist în evoluția turismului rural* reprezentat prin diminuarea numărului de pensiuni turistice ($-5\% - -50\%$). Fluctuațiile negative ale numărului de pensiuni turistice, semnalate în dinamica perioadei 2000-2006, impune necesitatea cunoașterii și a unor posibile efecte de risc asupra capacității de cazare în funcțiune.

Necesitatea și perspectivele dezvoltării turismului rural în regiunea analizată în contextul aderării la UE, încadrează obiective și măsuri generale și speciale din care rezultă recomandări și soluții în contextul politicii europene. Se fac referiri la: evaluarea potențialului turismului rural în contextul aderării la UE, condițiile de implantare a turismului rural din Regiunea de dezvoltare 7-Centru.

În fundamentarea oricărei politici de dezvoltare regională a fost necesară o corelare organică și armonioasă a obiectivelor turismului rural cu dezvoltarea agrorurală locală, alături de necesitățile, trebuințele și aspirațiile populației rurale (conceperea și implementarea acțiunii de turism rural care trebuie să se încadreze în ansamblul dezvoltării agrorurale din țările UE).

Astfel corelarea agroturismului cu celelalte laturi ale activităților local-rurale, implică lansări de idei controversate. Se cunoaște că zona rurală a Regiunii de dezvoltare 7-Centru constituie una din ariile teritoriale încadrate în zona turistică a României cu potențialități peste nivelul mediu de trai în zona rurală. Și totuși, urmărindu-se numai activitatea agricolă nu se manifestă și un efect social superior la nivel local, mai concret de ridicare a nivelului de trai al populației rurale.

În acest fel managementul strategic este considerat și pentru turismul rural al Regiunii de dezvoltare 7-Centru un proces specific prin care șefii pensiunilor rurale, în calitate de manageri, stabilesc obiectivele strategice, în funcție de constrângerile endogene și exogene, realizează schimbările manageriale necesare și adoptă toate deciziile necesare aplicării strategiei.